

ТРЕБА ДА ЗНАТЕ...

Превентивни гинеколошки прегледи су свима доступни. Бесplatni су јер их покрива обавезно здравствено осигурање. Ваше је само да преглед код свог изабраног гинеколога благовремено закажете.

КОЛИКО ВАМ ПРЕВЕНТИВНИ ПРЕГЛЕД ОДУЗИМА ВРЕМЕНА?

Превентивни преглед траје кратко - око 15 минута. Наравно, треба рачунати и време које ћете одвојити за долазак у дом здравља и натраг до куће. Колико ће Вам требати укупно времена, можда 2-3 сата? Размислите, да ли је то много да одвојите за себе и своје здравље?

Не заборавите, са врло мало времена које ћете одвојити за одлазак гинекологу и обављање прегледа, обезбеђујете себи једину ефикасну заштиту од ове озбиљне болести.

У Србији ...

Од рака грила материце годишње оболи више од 1300 жена, код 2/3 њих болест се открије тек у одмаклом стадијуму, а готово 500 жена сваке године умре од ове болести.*

Само у Београду, од рака грила материце годишње умре око 100 жена.

*Доступно на : <http://www.skriningsrbija.rs>

КОРИСНИ КОНТАКТИ...

Позовите Службу за здравствену заштиту жена у свом дому здравља и распитајте се о радном времену свог изабраног гинеколога и могућностима заказивања прегледа.

Службе за здравствену заштиту жена београдских домова здравља

ДЗ Барајево:	8300-186/107
ДЗ Вождовац:	3080-566
ДЗ Врачар:	
Начелник	3402-517
Одговорна сестра	3402-503
ДЗ Гроцка:	
Начелник	8035-121
ДЗ Звездара:	
Начелник	3041-504
Одговорна сестра	3041-414
ДЗ Земун:	
Начелник	2195-422/24
ДЗ Лазаревац:	8123-141
ДЗ Младеновац:	
Начелник	8241-501
Одговорна сестра	8241-583
ДЗ Нови Београд:	
Начелник	2222-146
Одговорна сестра	2222-145
ДЗ Обреновац:	
Начелник	8721-812/920
Одговорна сестра	8721-909/920
ДЗ Палилула:	
Стара Палилула	3224-321/189, 191
ДЗ Раковица:	
Начелник	3515-003; 3054-454; 3054-457
ДЗ Савски венац:	2068-825
ДЗ Сопот:	
Начелник	8251-288/103
ДЗ Стари град:	3215-648
ДЗ Чукарица:	
Помоћник директора	3538-380

Градски завод за јавно здравље, Београд

Секретаријат за здравство
Управе града Београда

ПРЕВЕНЦИЈА РАКА ГРИЛЯ МАТЕРИЦЕ

Због чега
су важни
редовни
превентивни
прегледи?

- Шта је рак грила материце?
- Да ли се рак грила материце може спречити?
- Који су најчешћи фактори ризика за настанак рака грила материце?
- У чему је значај превентивних гинеколошких прегледа?
- Шта подразумева превентивни гинеколошки преглед?
- Колико често треба ићи на Папаниколау тест?
- Где можете да обавите превентивни преглед?
- Треба да знате...
- Колико Вам превентивни преглед одузима времена?
- Корисни контакти

ШТА ЈЕ РАК ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ?

Рак грлића материце је злочудни (малигни) тумор, локализован на доњем делу материце који је окренут ка вагини. Болест почиње када се неке ћелије грлића материце измене и почну да се умножавају на неконтролисан начин.

ДА ЛИ СЕ РАК ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ МОЖЕ СПРЕЧИТИ?

Развој рака грлића материце се може спречити откривањем раних премалигних промена. Ове промене означавају различите степене промена у ћелијама површинског слоја грлића материце. Неке од њих су благог степена и могу спонтано да се повуку, али постоје и оне које, уколико се на време не открију и не уклоне, могу да прерасту у рак грлића материце. За прелазак премалигне промене у рак потребно је неколико година.

КОЈИ СУ НАЈЧЕШЋИ ФАКТОРИ РИЗИКА ЗА НАСТАНАК РАКА ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ?

Основни фактор ризика је дуготрајана инфекција одређеним типовима **Хуманих папилома вируса (ХПВ)**.

Хумани папилома вирус (ХПВ). Постоји око 100 типова ХПВ-а, од којих око 40 изазива инфекције слузокоже полних органа мушкараца и жена. Неки од њих су одговорни за развој полних брадавица, а око 15 других типова проузрокује промене у ћелијама површинског слоја грлића материце које временом могу да прогредирају у рак грлића материце. Инфекција овим вирусом је честа код одраслих, полно активних људи и она најчешће пролази сама, без озбиљних последица по здравље. Ако ХПВ инфекција не прође, већ дugo траје, ризик за настанак рака грлића материце знатно се увећава.

Ризик за настанак рака грлића материце значајно увећавају и следећи фактори:

- пушење,
- ослабљен имуни систем,
- рано ступање у сексуалне односе,
- велики број сексуалних партнера,
- ризични сексуални односи,
- одсуство редовних прегледа.

У ЧЕМУ ЈЕ ЗНАЧАЈ ПРЕВЕНТИВНИХ ГИНЕКОЛОШКИХ ПРЕГЛЕДА?

Циљ редовних превентивних прегледа је откривање почетних промена на грлићу материце пре него што се развије малигно оболење. Што се раније открију промене, лечење је лакше и успешније. Када се рак већ развије, третман постаје тежи, а његов успех је мање загарантован.

У почетним стадијумима болести најчешће нема никаквих симптома!

ШТА ПОДРАЗУМЕВА ПРЕВЕНТИВНИ ГИНЕКОЛОШКИ ПРЕГЛЕД?

Превентивни гинеколошки преглед обухвата:

- разговор са пациенткињом
- бимануелни преглед
- преглед вагиналног секрета
- Папаниколау тест
- колпоскопски преглед

Папаниколау тест је метода за рано откривање промена ћелија грлића материце. У току гинеколошког прегледа, Ваш гинеколог ће узети брис са грлића материце. У лабораторији се, под микроскопом, узорак анализира и траже измене ћелије.

Колпоскопија је метода посматрања изгледа грлића материце и вагине уз помоћ оптичког инструмента који зовемо колпоскоп. Омогућава да доктор погледа изблиза грлић и одреди распоред раних промена у површном слоју грлића материце уколико су присутне.

КОЛИКО ЧЕСТО ТРЕБА ИЋИ НА ПАПАНИКОЛАУ ТЕСТ?

Папаниколау тест све жене старости од 25 до 64 године треба да ураде најпре две године заредом а након тога, ако су та два резултата била уредна, да наставе са прегледима на сваке три године.

Ниједна дијагностичка метода, па ни Папаниколау тест, није савршено поуздан - могу му промаћи неки случајеви болести. Управо зато је веома важно да идете редовно на прегледе. Тако промена евентуално пропуштена на једном прегледу, може бити пронађена при следећем, пре него што болест уз напредује.

ГДЕ МОЖЕТЕ ДА ОБАВИТЕ ПРЕВЕНТИВНИ ПРЕГЛЕД?

Преглед можете да обавите код Вашег изабраног гинеколога у дому здравља.

Преглед се никада не обавља у време менструације! Идеално време је 10 - 14 дана од првог дана циклуса. Два претходна дана немојте имати сексуалне односе и немојте користити никакве вагиналне третмане.

Преглед је безболан и потпуно нешкодљив!